

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAREK NIECHCIAŁ

Warszawa, 24 kwietnia 2019 r.

DIH-1.709.18.2019JS

DECYZJA DIH-1/ 26 /2019

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1930 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy „KIELCEDIS” Sp. z o.o. z siedzibą w Kielcach od decyzji Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Kielcach nr 7/2019 z 9 stycznia 2019 r. (nr akt sprawy: ŻG.8361. 239.2018), którą ww. przedsiębiorcy zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2164 z późn. zm.) wymierzono dwie kary pieniężne w łącznej wysokości 3 107,50 (słownie: trzy tysiące sto siedem złotych 50/100), odpowiednio:

- 1 107,50 zł (słownie: jeden tysiąc sto siedem złotych 50/100) z tytułu wprowadzenia do obrotu sześciu partii ryb nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie,
- 2 000 zł (słownie: dwa tysiące złotych) z uwagi na wprowadzenie do obrotu jednej partii filetów rybnych zafalszowanych

utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 9 – 10 października 2018 r. przez inspektorów reprezentujących Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Kielcach, zwanego dalej również „Świętokrzyskim WIIH”, w Sklepie E.

Leclerc, mieszczącym się w Kielcach przy ul. Massalskiego 3, należącym do przedsiębiorcy „KIELCEDIS” Sp. z o.o. z siedzibą w Kielcach, zwanym dalej również „stroną”, działając na podstawie art. 16 ust. 1 pkt. 10 i rozdziału 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1930 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o Inspekcji Handlowej”, zgodnie z trybem określonym w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego trybu pobierania i badania próbek produktów przez organy Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 496), za protokołem pobrania prób Nr 110889 do badań laboratoryjnych pobrano próbki z oferowanych do sprzedaży luzem nw. partii ryb mrożonych:

- mrożonych filetów z Limandy Żółtopłetwej, zwanych dalej „filetami z Limandy”, IQF bez skóry PBI z wodą dodaną (glazurowane 35%) Limanda Aspera, w ilości 3,664 kg, w cenie sprzedaży 17,99 zł/kg, o wartości 65,92 zł, z datą minimalnej trwałości: Najlepiej spożyć przed: 21/07/2019, numerem partii produkcyjnej: 316 oraz datą zamrożenia: Zamrożono dnia: 21/07/2017; Importer: Przedsiębiorstwo Wielobranżowe WALDI I Sp. z o.o. Spółka komandytowa, ul. I. Krasickiego 15, 64-000 Kościan, z podanym składem, Składniki: Filet z limandy żółtopłetwej (62%), woda dodana (38%) w tym E451-stabilizator, E452-stabilizator;
- polędwic z mintaja bez skóry, zwanych dalej „polędwicami z Mintaja” IQF z dodaną wodą, mrożonych, glazurowanych (Theragra chalcogramma), w ilości 6,172 kg, w cenie sprzedaży 12,49 zł/kg, o wartości 77,09 zł, z datą minimalnej trwałości: Najlepiej spożyć przed końcem: 09/2019, numerem partii produkcyjnej: 180317010J oraz datą zamrożenia: Zamrożone dnia: 31/05/2017; Importer: Nord Capital Sp. z o. o. Rekowo Górne, ul. Pucka 4, 84-123 Połchowo, z podanym składem, Składniki: mintaj polędwice bez skóry (55%), woda, stabilizator E451.

Równolegle za protokołem Nr 110890 pobrano próbki kontrolne, które po zabezpieczeniu pozostawiono w placówce kontrolowanej.

Podmiot kontrolowany został poinformowany, iż badania próbek kontrolnych mogą być przeprowadzone na wniosek kontrolowanego przedsiębiorcy w innym akredytowanym laboratorium Inspekcji Handlowej lub innych organów urzędowej kontroli żywności, zgodnie z zasadami pobierania i postępowania z próbkami kontrolnymi określonymi w art. 28 i 29 ustawy o Inspekcji Handlowej.

Badania przeprowadzone przez Laboratorium Kontrolno-Analityczne Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Kielcach, zwane dalej „Laboratorium w Kielcach”, wykazały, że:

- filety z Limandy nie odpowiadały jakości handlowej z uwagi na wyższą zawartość glazury (stwierdzono 43 % przy deklaracji na oznakowaniu 35%), co zostało udokumentowane w sprawozdaniu z badań nr 351 z dnia 16 października 2018 r. i świadczyło o zafałszowaniu w rozumieniu art. 3 pkt 10 lit. c ustawy z dnia 21 grudnia

2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2018 poz. 2164, z późn. zm.) – zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej” ;

- połędwice z Mintaja nie odpowiadały jakości handlowej ze względu na niewłaściwe cechy organoleptyczne tj. wyraźnie osłabiony, mało rybny smak i zapach oraz niejednorodną, częściowo niezachowaną strukturę tkankową, co zostało udokumentowane w sprawozdaniu z badań nr 352 z dnia 16 października 2018 r., i stanowiło naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej.

W toku dalszych czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia prawidłowości oznakowania ryb mrożonych i świeżych. Oceną w tym zakresie objęto 7 partii produktów rybołówstwa oferowanych do sprzedaży luzem, w oszklonej zamrażarce lub lodówce na wydzielonym stoisku, gdzie towar ważył i podawał sprzedawca. W wyniku powyższego wszystkie ocenione partie zostały zakwestionowane, z uwagi na brak uwidocznienia w miejscu ich sprzedaży obowiązkowych informacji dotyczących:

- 1) dla filetów z Limandy (pobrane do badań laboratoryjnych) - na wywieszce umieszczonej przy produkcie zawarte były następujące informacje: „LIMANDA”, SKŁADNIKI: Filety z Limandy Żółtopłetwej 62%, woda dodana 38%, stabilizator E451 i E452:
  - nazwy systematycznej gatunku,
  - metody produkcji,
  - obszaru na którym ryby zostały złowione oraz kategorii narzędzia połowowego, co stanowiło naruszenie wymagań art. 35 ust. 1 lit. a – c i ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniającego rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000 (Dz. U. UE L 354 z 28.12.2013, s. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 1379/2013”, □ nazwy albo imienia i nazwiska producenta, co stanowiło naruszenie § 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 29, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie znakowania”;
- 2) dla połędwic z Mintaja (pobrane do badań laboratoryjnych) - na wywieszce umieszczonej przy produkcie zawarte były następujące informacje: „MINTAJ POŁĘDWICE” Theragra Chalcogramma, NORD CAPITAL. SKŁAD: mintaj połędwice bez skóry 55%, woda, stabilizator E451. Pochodzenie Chiny, Ocean Spokojny, Obszar połowu FAO61:

- metody produkcji,
  - kategorii narzędzia połowowego,
- co naruszało art. 35 ust. 1 lit. b i c rozporządzenia 1379/2013;
- 3) dla Pangi Sum (*Pangasius Hypophthalmus*) - filety indywidualnie mrożone, bez skóry, bez ości, glazurowane, z dodaną wodą, trymowane, w ilości 3,204 kg, w cenie sprzedaży 12,99 zł/kg, o wartości 41,62 zł, z datą minimalnej trwałości: Najlepiej spożyć przed: 30/06/2020, numerem partii produkcyjnej VN/714/VI/508 oraz datą pierwszego zamrożenia: 30/06/2018; Importer/Dystrybutor: TRITON POLAND Sp. z o. o., ul. Polska 20, 81-339 Gdynia, z podanym składem, Składniki: filet z ryby (70%), woda, stabilizator E451, E452, E330 - na wywieszce umieszczonej przy produkcji zawarte były następujące informacje dla konsumenta: „PANGA MROŻONA”, DRIMPOL, SKŁAD: Pochodzenie Chiny, Wyhodowano:
- nazwy systematycznej gatunku, co naruszało art. 35 ust. 1 lit. a rozporządzenia 1379/2013, □ wykazu składników oraz ilościowej zawartości glazury lub ryby,
- co naruszało §19 ust.1 pkt 3 i pkt 5 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania, Ponadto nierzetelnie podano informację o kraju pochodzenia, tj. na wywieszce umieszczonej przy produkcji uwidoczniło „Pochodzenie Chiny”, a na oryginalnej etykiecie producenta „Kraj pochodzenia Wietnam”, co naruszało art. 7 ust.1 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1924/2006 i nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji nr 608/2004 (Dz. Urz. UE L z 2011 r. Nr 304, str.18, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 1169/2011”;
- 4) dla filetów z Mintaja (*Theragra chalcogramma*) bez skóry, indywidualnie mrożone, glazurowane, z dodaną wodą, w ilości 4,932 kg, w cenie sprzedaży 11,99 zł/kg, wartości 59,13 zł, z datą minimalnej trwałości: Najlepiej spożyć przed: 08/06/2020, numerem partii produkcyjnej: 048 oraz datą produkcji: 07/12/2017; Dystrybutor: TRITON POLAND Sp. z o. o., ul. Polska 20, 81-339 Gdynia, z podanym składem. Składniki: filet z ryby(55%), woda, stabilizator E451 - na wywieszce umieszczonej przy produkcji zawarte były następujące informacje: „FILETY Z MINTAJA”, Glazura 35%, Pochodzenie Chiny, Złowiono w pełnym morzu Ocean Spokojny. □ nazwy systematycznej gatunku oraz kategorii narzędzia połowowego, co naruszało art. 35 ust. 1 lit. a i c rozporządzenia 1379/2013,
- nazwy albo imienia i nazwiska producenta,

- wykazu składników,
co naruszało §19 ust.1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania;
- 5) dla filetów z Flądry strzałożębnej (*Atheresthes stomias*) bez skóry, z dodaną wodą, mrożonych, glazurowanych IQF, w ilości 5,126 kg, w cenie sprzedaży 18,49 zł/kg, o wartości 94,78 zł, z datą minimalnej trwałości: Najlepiej spożyć przed końcem: 02.2019, numerem partii produkcyjnej: 583 oraz datą zamrożenia: Zamrożono dnia: 08.02.2017, Importer: Nord Capital Sp. z o.o. Rekowo Górne, ul. Pucka 4, 84-123 Połchowo, z podanym składem. Składniki: flądra strzałożębna filet bez skóry -55%, woda, stabilizator E451 - na wywieszce umieszczonej przy produkcji zawarte były następujące informacje: „FLĄDRA STRZAŁOŻĘBNA”, Glazura 35%, Pochodzenie Chiny, Ocean Spokojny Pacyfik.
- nazwy systematycznej gatunku,
  - metody produkcji oraz kategorii narzędzia połowowego co naruszało art. 35 ust. 1 lit. a, b i c rozporządzenia 1379/2013,
  - nazwy albo imienia i nazwiska producenta,
  - wykazu składników,
co naruszało §19 ust.1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania;
- 6) dla Makreli patroszonej (*Scomber scombrus*) w ilości 2,97 kg, w cenie sprzedaży 15,99 zł/kg, wartości 47,49 zł, z terminem przydatności do spożycia będącym jednocześnie numerem partii produkcyjnej: Należy spożyć do: 13.10.2018, „LAGUNA” Tadeusz Ustarbowski, Sylwester Rekowski Sp. jawna, 84-103 Łebcz, ul. Pucka 50, Produkt rybny rozmrożony, nie zamrażać ponownie - na wywieszce umieszczonej przy produkcji zawarte były następujące informacje: MAKRELA PATROSZONA (*Scomber scombrus*) Pochodzenie Polska, Morze Bałtyckie FAO 27IIID, SONA
- metody produkcji, kategorii narzędzia połowowego,
  - informacji czy produkt został rozmrożony, co naruszało art. 35 ust. 1 lit. b, c i d rozporządzenia 1379/2013,
- Ponadto nierzetelnie podano informację o obszarze połowu, tj. na wywieszce umieszczonej przy produkcji uwidoczniono „Morze Bałtyckie FAO 27IIID”, a na oryginalnej etykiecie producenta „złowione w Północno –Wschodnim Atlantyku obszar FAO 27, podobzar IV, Morze Północne” oraz o nazwie producenta tj. podano „SONA” zamiast „Laguna”, co narusza art. 7 ust.1 lit. a) rozporządzenia 1169/2011;
- 7) dla tuszy Halibuta niebieskiego (*Reinhardtius hippoglossoides*) w ilości 5,70 kg, w cenie sprzedaży 40,99 zł/kg, wartości 233,64 zł, z terminem przydatności do spożycia będącym jednocześnie numerem partii produkcyjnej: Należy spożyć do: 13.10.2018, „LAGUNA” Tadeusz Ustarbowski, Sylwester Rekowski Sp. jawna, 84-103 Łebcz, ul. Pucka 50,

Produkt rybny rozmrożony, nie zamrażać ponownie - na wywieszce umieszczonej przy produkcji zawarte były następujące informacje: „HALIBUT TUSZA ŚWIEŻY” SONA, Pochodzenie Polska, Złowiono w morzu.

- nazwy systematycznej gatunku,
- obszaru i kategorii narzędzia połowowego, □ informacji czy produkt został rozmrożony, co naruszało art. 35 ust. 1 lit. a, c i d rozporządzenia 1379/2013.

Ponadto nierzetelnie podano informację o nazwie producenta tj. podano „SONA” zamiast „Laguna”, co narusza art. 7 ust.1 lit. a rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.

Powyższe udokumentowano w protokole kontroli z 10 października 2018 r. (nr akt kontroli: ŻG.8361. 239.2018) oraz dołączonych do niego dokumentach, w tym dokumentacji fotograficznej oraz kopiach wydruków dowodów dostaw.

Pismem z 22 października 2018 r. Świętokrzyski WIIH poinformował stronę o wynikach przeprowadzonych badań laboratoryjnych produktów pobranych w toku kontroli i działając na podstawie art. 33 ustawy o Inspekcji Handlowej wniósł o podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości.

W odpowiedzi na powyższe, pismem z 22 października 2018 r. strona poinformowała, iż w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości podjęto następujące działania: uzupełniono brakującą informację w oznakowaniu ryb świeżych i mrożonych oferowanych do sprzedaży luzem, wyznaczony został pracownik który na bieżąco kontroluje prawidłowe oznaczenia ryb świeżych i mrożonych, zostało przeprowadzone szkolenie dla personelu z zakresu prawidłowego oznakowania ryb świeżych i mrożonych.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości, pismem z 26 listopada 2018 r., Świętokrzyski WIIH zawiadomił przedsiębiorcę „KIELCEDIS” Sp. z o.o. z siedzibą w Kielcach, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o jakości handlowej, dwóch kar pieniężnych z tytułu wprowadzenia do obrotu sześciu partii produktów rybołówstwa nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie oraz jednej partii filetów rybnych zafałszowanych.

Jednocześnie organ poinformował stronę o przysługującym jej na mocy art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.), zwanej dalej: „*Kpa*”, uprawnieniu do czynnego udziału w postępowaniu administracyjnym w tym prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona została wezwana również do złożenia oświadczenia dotyczącego wysokości osiągniętych obrotów i przychodu w ostatnim roku rozliczeniowym.

Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień. Jedynie pismem z dnia 6 grudnia 2018 r. poinformowała o wysokości przychodów obrotów osiągniętych w ostatnim roku rozliczeniowym.

Pismem z 13 grudnia 2018 r., strona została powiadomiona o zakończeniu przedmiotowego postępowania oraz pouczone o możliwości zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów, z czego nie skorzystała.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z 9 stycznia 2019 r., Świętokrzyski WIIH wymierzył stronie, w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o jakości handlowej, dwie kary pieniężne w łącznej wysokości 3 107,50 (słownie: trzy tysiące sto siedem złotych 50/100), odpowiednio:

- 1 107,50 zł (słownie: jeden tysiąc sto siedem złotych 50/100) z tytułu wprowadzenia do obrotu sześciu partii ryb nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie,
- 2 000 zł (słownie: dwa tysiące złotych) z uwagi na wprowadzenie do obrotu jednej partii filetów rybnych zafalszowanych.

Pismem z 22 stycznia 2019 r. (nadanym w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego 22 stycznia 2019 r.), pełnomocnik strony złożył do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji wnosząc o odstąpienie od wymierzenia kar pieniężnych na podstawie art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej. Strona wniosła także o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań Dyrektora Departamentów Kielcedis Sp. z o.o. na okoliczność tego, że błędne oznaczenie sprzedawanych produktów rybnych nie było zamierzone, ale było wynikiem pomyłki pracownika.

W uzasadnieniu strona przytoczyła brzmienie: art. 40a ust. 5c, art. 107 § 1 pkt 6 Kpa i art. 107 § 3 Kpa oraz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 20 stycznia 2017 r. sygn.. VI SA/Wa 1983/16 i stwierdziła, że w jej ocenie organ pierwszej instancji nie sprostał wymogom należytego uzasadnienia wysokości nałożonej kary, jak również odmowy odstąpienia od wymierzenia kary.

Według strony błędne jest ustalenie, że uchybienia w oznakowaniu produktów było istotne, a zakres naruszenia prawa wysoki. Zdaniem strony stwierdzone uchybienia, w tym błędne określenie zawartości glazury, miały znaczenie drugorzędne dla przeciętnego konsumenta i nie miały wpływu na wybór produktu.

Strona wskazała także na fakt, że organ pierwszej instancji w żaden sposób nie zbadał jej winy w dopuszczeniu się przedmiotowych uchybień, co w jej opinii jest kluczowe przy ustalaniu wysokości kary.

Strona przywołała wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 19 listopada 2015r., sygn.. VI SA/Wa 711/15 oraz treść art. 7 Kpa i 77 § 1 Kpa konkludując to stwierdzeniem, że w niniejszej sprawie błędne oznaczenie sprzedawanych produktów rybnych nie było zamierzone, ale było wynikiem pomyłki pracownika (winy nieumyślnej), co powinno skłonić organ do odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej.

Pismami z 6 marca i 3 kwietnia 2019 r., Prezes UOKiK poinformował pełnomocnika strony, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronom biorącym udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z tych praw.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia 178/2002 podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Stosownie do art. 17 ust. 2 akapit trzeci ww. rozporządzenia, kary pieniężne mające zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Art. 8 rozporządzenia 1169/2011 stanowi wyjaśnienie zakresów odpowiedzialności podmiotów za informacje przekazywane konsumentom na temat żywności, o której to odpowiedzialności mowa w art. 17 rozporządzenia 178/2002. Zgodnie z art. 8 ust. 2 rozporządzenia 1169/2011, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz wymogami odpowiednich przepisów krajowych. Według art. 8 ust. 4 ww. rozporządzenia podmioty działające na rynku spożywczym w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą nie mogą modyfikować informacji towarzyszących środkowi spożywczemu, jeżeli taka modyfikacja wprowadziłaby w błąd konsumenta finalnego. W myśl art. 8 ust. 5 ww. rozporządzenia, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione.

Rozporządzenie 178/2002 w art. 8 ust. 1 wskazuje, że prawo żywnościowe ma na celu [...] zapobieganie oszukańczym lub podstępny praktykom, fałszowaniu żywności oraz wszelkim innym praktykom mogącym wprowadzać konsumenta w błąd. W szczególności, zgodnie z art. 16 tego rozporządzenia, etykietowanie, reklama i prezentacja żywności nie może wprowadzać konsumentów w błąd. Zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia 1169/2011, informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji.

Produkty rybołówstwa i akwakultury, podlegające obrotowi w Unii, niezależnie od ich pochodzenia lub metody obrotu nimi, mogą być oferowane do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładowi żywienia zbiorowego jedynie wtedy, gdy odpowiednie oznaczenie lub etykietowanie zawiera handlowe oznaczenie gatunku i jego nazwę systematyczną, obszar, na którym produkt został złowiony lub wyhodowany, oraz kategorię narzędzia połowowego używanego do połowów oraz informację czy produkt został rozmrożony, o czym stanowi art. 35 ust. 1 lit. a, b, c i d rozporządzenia 1379/2013.

W myśl art. 35 ust. 2 ww. rozporządzenia, w odniesieniu do nieopakowanych produktów rybołówstwa i akwakultury obowiązkowe informacje wymienione w ust. 1 mogą być dostarczane w przypadku sprzedaży detalicznej za pomocą informacji handlowych, takich jak tablice ogłoszeniowe czy plakaty.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 lit. a rozporządzenia 1169/2011, w przypadku oferowania środków spożywczych do sprzedaży konsumentom finalnym lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta lub ich pakowania do bezpośredniej sprzedaży, obowiązkowe jest przekazywanie danych szczegółowych określonych w art. 9 ust. 1 lit. c. Natomiast art. 44 ust. 1 lit. b ww. rozporządzenia stanowi, że przekazywanie innych danych szczegółowych określonych w art. 9 i 10 nie jest obowiązkowe, chyba że państwo członkowskie przyjmie przepisy krajowe zawierające wymóg przekazania części lub wszystkich tych danych szczegółowych, lub elementów tych danych szczegółowych.

Wymagania jakości handlowej dotyczące oznakowania produktów oferowanych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży zostały dodatkowo – w zgodzie z ww. przepisami unijnymi - określone w regulacjach krajowych, tj.: rozporządzeniu w sprawie znakowania. Zgodnie z jego § 19 ust. 1 pkt 2, 3 i 5, dla środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się m.in.: nazwę albo imię i nazwisko producenta, wykaz składników – zgodnie z art. 18-20 rozporządzenia 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia oraz informację dotyczącą ilościowej zawartości glazury lub ryby w tym produkcie, a ponadto w świetle ust. 2 tego paragrafu, ww. informacje podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe wymagania dotyczące artykułów rolno-spożywczych, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Zgodnie natomiast z art. 3 pkt 5 ww. ustawy, jakość handlowa to cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i

mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności co do właściwości środka spożywczego, a zwłaszcza co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji, o czym stanowi art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia 1169/2011. W myśl zaś art. 7 ust. 2 tego rozporządzenia, informacje na temat żywności muszą być rzetelne, jasne i łatwe do zrozumienia dla konsumenta.

Artykuł rolno-spożywczy zafałszowany, jak wynika z art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej to produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych, albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów finalnych, w szczególności jeżeli: w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie nazwy (lit. b) i składu (lit.c).

Stosownie do treści art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

W myśl art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze zafałszowane, podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1 000 zł.

Ustalając wysokość ww. kar pieniężnych, zgodnie z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W przypadku niskiego stopnia szkodliwości czynu, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu można odstąpić od wymierzenia ww. kary pieniężnej, zgodnie z art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej.

W niniejszej sprawie organ pierwszej instancji stwierdził że:

- sześć partii produktów rybołówstwa oferowanych konsumentom do sprzedaży nie odpowiadało jakości handlowej z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie, natomiast

- jedna partia zbadanych w laboratorium filetów z Limandy była zafałszowana w rozumieniu art. 3 pkt 10 lit. c ustawy o jakości handlowej z uwagi na wyższą zawartość glazury (stwierdzono 43 % przy deklaracji na oznakowaniu 35%), ponadto była nieprawidłowo oznakowana.

Biorąc powyższe pod uwagę, zdaniem Prezesa UOKiK, Świętokrzyski WIIH zasadnie uznał, że strona dopuściła się naruszenia wymagań prawa żywnościowego w stopniu uzasadniającym wymierzenie jej kar pieniężnych na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o jakości handlowej.

W odwołaniu strona wniosła o odstąpienie od wymierzenia kar pieniężnych na podstawie art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej i próbowała wykazać, że błędne oznaczenie sprzedawanych produktów rybnych nie było zamierzone, ale było wynikiem pomyłki pracownika.

W uzasadnieniu strona przytoczyła brzmienie: art. 40a ust. 5c, art. 107 § 1 pkt 6 Kpa i art. 107 § 3 Kpa oraz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 20 stycznia 2017 r. sygn.. VI SA/Wa 1983/16 i stwierdziła, że w jej ocenie organ pierwszej instancji nie sprostał wymogom należytego uzasadnienia wysokości nałożonej kary, jak również odmowy odstąpienia od wymierzenia kary.

Zdaniem strony stwierdzone uchybienia, w tym błędne określenie zawartości glazury, miały znaczenie drugorzędne dla przeciętnego konsumenta i nie miały wpływu na wybór produktu.

Strona wskazała także na fakt, że organ pierwszej instancji w żaden sposób nie zbadał jej winy w dopuszczeniu się przedmiotowych uchybień, co w jej opinii jest kluczowe przy ustalaniu wysokości kary. Strona przywołała wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 19 listopada 2015r., sygn.. VI SA/Wa 711/15 oraz treść art. 7 Kpa i 77 § 1 Kpa konkludując to stwierdzeniem, że w niniejszej sprawie błędne oznaczenie sprzedawanych produktów rybnych nie było zamierzone, ale było wynikiem pomyłki pracownika (winy nieumyślnej), co powinno skłonić organ do odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej.

Odnosząc się do powyższego wniosku strony o odstąpienie od wymierzenia kar pieniężnych na podstawie art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej, Prezes UOKiK stwierdza, że nie jest on zasadny. Wskazać w pierwszej kolejności należy, że odstąpienie od wymierzenia kar pieniężnych – w przedmiotowej sprawie z tytułu wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych niewłaściwej jakości handlowej i artykułu rolno-spożywczego zafałszowanego – może nastąpić jedynie w przypadku stwierdzenia niskiego stopnia szkodliwości czynu, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu. Są to ustawowe kryteria, których zaistnienie umożliwia organowi Inspekcji Handlowej odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, co jest jednak uprawnieniem organu, a nie jego obowiązkiem (podkreślenia Prezesa UOKiK). Decyzja wydana na podstawie art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej ma więc charakter uznaniowy, co oznacza, że organ

administracji przy ustalonym stanie faktycznym ma możliwość wyboru negatywnego albo pozytywnego dla strony sposobu rozstrzygnięcia sprawy. Może on, ale nie musi, odstąpić od wymierzenia kary, przy czym nawet stwierdzenie istnienia ustawowych przesłanek nie obliguje organu do zastosowania art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej. Zatem ustalenie, że istnieją przyczyny, o których mowa w ww. przepisie, które uzasadniałyby ewentualne odstąpienie od wymierzenia kary, stanowi konieczną przesłankę do rozważenia możliwości jego zastosowania, jednak samo przez się nie stanowi bezwzględnego obowiązku organu do wydania decyzji pozytywnej dla strony.

Niezależnie od powyższego, analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Prezes UOKiK stwierdził, że w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do zastosowania art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej. W opinii Prezesa UOKiK strona niezasadnie bagatelizuje skutki stwierdzonych u niej nieprawidłowości podczas kontroli Świętokrzyskiego WIIIH. Wbrew stanowisku strony nie można uznać, że stopień szkodliwości czynu był niski a zakres naruszenia niewielki. Przesłanki te, w ocenie Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji ocenił właściwie i nie miał podstaw, aby odstąpić od wymierzenia kar.

Należy zauważyć, że zaskarżoną decyzję wydano na podstawie ustaleń kontroli, które wskazywały jednoznacznie, że siedem partii ocenionych ryb było oznakowane niezgodnie z obowiązującymi przepisami zarówno z unijnym rozporządzeniem 1379/2013 jak też krajowym rozporządzeniem w sprawie znakowania, co w oczywisty sposób naruszało ww. regulacje prawne i stanowiło podstawę do wymierzenia kary z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej.

W przypadku partii zbadanych w laboratorium filetów z Limandy oprócz nieprawidłowego oznakowania stwierdzono także zafałszowanie polegające wyżej od deklarowanej zawartości glazury (stwierdzono 43 % przy deklaracji na oznakowaniu 35%).

Należy podkreślić, że obowiązujące regulacje wprost definiują pojęcie artykułu rolno-spożywczego zafałszowanego. W przytoczonej powyżej treści art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej podano przykładowe wyliczenie okoliczności warunkujących uznanie artykułu rolno-spożywczego za zafałszowany, naruszającego interesy konsumentów w sposób istotny. W szczególności zafałszowanie może polegać na podaniu w oznakowaniu produktu niezgodnego z prawdą składu jak w niniejszej sprawie.

W podnoszonej przez stronę kwestii nieprawidłowego oznakowania produktów rybołówstwa, które było wynikiem pomyłki pracownika, Prezes UOKiK wyjaśnia, że nie są to przyczyny, które mogą uwolnić stronę od odpowiedzialności za przestrzeganie przepisów prawa żywnościowego. Przepis art. 40a ustawy o jakości handlowej wprowadza mechanizm polegający na tym, iż każdy, w stosunku do kogo zostanie spełniona przesłanka wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych nieodpowiedniej jakości (art. 40a ust. 1 pkt 3) lub artykułów rolno-spożywczych zafałszowanych (art. 40a ust. 1 pkt 4) podlega karze określonej w każdym z tych przepisów. Przepisy ustawy o jakości handlowej statuują odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań prawa żywnościowego. Należy zauważyć, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej jest

założenie stosowania jej automatycznie względem podmiotu ponoszącego odpowiedzialność obiektywną za naruszenie przepisów. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12). Oznacza to, że wystarczającą przesłanką tej odpowiedzialności jest samo stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Odpowiedzialność obiektywna jest więc niezależna od jakichkolwiek okoliczności. Organ drugiej instancji wyjaśnia też, że przepis art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej nie przewiduje możliwości badania przez organy Inspekcji Handlowej istnienia winy bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego wykryto artykuł nieodpowiadający jakości handlowej (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 lipca 2012 r. sygn. II GSK 917/11 i Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 sierpnia 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 894/10, które zapadły na gruncie ww. przepisu).

Podsumowując, wprowadzenie do obrotu niewłaściwej jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych w tym zafałszowanych w każdym przypadku skutkuje wydaniem przez organ decyzyjny administracyjnej. W przypadku stwierdzenia naruszenia interesów konsumentów – decyzji wymierzającej karę pieniężną w przewidzianej w ustawie o jakości handlowej wysokości (art. 40a ust. 1 pkt 3 lub 4) albo, w przypadku niewielkiego stopnia szkodliwości czynu, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu – decyzję o odstąpieniu od wymierzenia kary (art. 40a ust. 5c), nie oznacza to jednak, iż stronę uznaje się za nieponoszącą odpowiedzialności za stwierdzone nieprawidłowości.

Według art. 8 ust. 2 rozporządzenia 1169/2011, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz wymogami odpowiednich przepisów krajowych. Natomiast art. 8 ust. 5 tego rozporządzenia wskazuje, że podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione.

Strona będąc w posiadaniu prawidłowych oznaczeń producentów/importerów wprowadziła do obrotu siedem partii produktów o niewłaściwej jakości w tym jedną partię produktu zafałszowanego, dopuściła się tym samym czynów określonych w art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o jakości handlowej i wbrew jej opinii, w sposób istotny naruszyła interesy konsumentów.

Brak premedytacji w popełnianiu błędu nie zwalnia strony od poniesienia odpowiedzialności. Strona jako profesjonalista, powinna wykonywać działalność ze świadomością obowiązującego stanu prawnego i wynikających z niego konsekwencji. Przepisy prawa powszechnie obowiązującego są ogłaszane publicznie w dostępnych dziennikach

urzędowych, wobec czego każdy, także strona niniejszego postępowania, ma możliwość zapoznania się z ich treścią i jest zobowiązany do ich przestrzegania. Nieprzestrzeganie przepisów prawa (niezależnie od przyczyny) nie zwalnia z ciążących na przedsiębiorcy obowiązków, a tym samym nie jest przesłanką uzasadniająca uniknięcie związanych z tym konsekwencji. To rzeczą strony jest zorganizowanie wykonywania działalności w taki sposób, aby nie odbywało się to ze szkodą dla konsumenta. Wynika to chociażby z art. 8 ust. 2 rozporządzenia 1169/2011, który stanowi, iż podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz wymogami odpowiednich przepisów krajowych, czy też z art. 8 ust. 5 tego rozporządzenia, wskazującego, że podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione.

W związku z powyższym, po wnikliwej analizie akt kontroli, Prezes UOKiK stwierdził, że ustalony stan faktyczny nie budził wątpliwości i nie dawał podstaw do odstąpienia od wymierzenia kar, a także konieczności przesłuchania świadka a zarzut że organ pierwszej instancji w żaden sposób nie zbadał jej winy w dopuszczeniu się przedmiotowych uchybień jest całkowicie chybiony. Tym samym bezpodstawny jest także zarzut naruszenia art. 7 Kpa i 77 § 1 Kpa.

Prezes UOKiK podkreśla, że celem ustawy o jakości handlowej jest przede wszystkim ochrona interesów konsumentów przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi. Ochrona interesów konsumentów jest warunkiem przestrzegania przepisów i świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością. W przedmiotowej sprawie kary zostały wymierzone za wprowadzenie do obrotu siedmiu partii o niewłaściwej jakości handlowej ze względu na nieprawidłowe oznakowanie, w tym jednej zafałszowanej. Stan faktyczny sprawy dał podstawy do wymierzenia tych kar, dlatego też organ pierwszej instancji wymierzył sankcje administracyjne uznając, że niedopuszczalne jest naruszenie prawa bez prawnych konsekwencji wobec podmiotu niestosującego się do wymagań prawa.

Biorąc pod uwagę, że strona wniosła zastrzeżenia w odwołaniu, co do prawidłowości dokonanej przez organ pierwszej instancji oceny przesłanek wymienionych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, mających wpływ na wysokość wymierzonej jej kary pieniężnej, w szczególności stopnia szkodliwości czynu i zakresu naruszenia, na podstawie zebranego w aktach sprawy materiału dowodowego, Prezes UOKiK zważył, co następuje:

- oceniając stopień szkodliwości czynu, polegającego na wprowadzeniu do obrotu przez stronę zafałszowanego artykułu rolno-spożywczego oraz pozostałych produktów o niewłaściwej jakości handlowej organ pierwszej instancji prawidłowo uznał, że uchybienia dotyczyły wszystkich siedmiu skontrolowanych partii ww. artykułów rolno-spożywczych i

stanowiły utrudnienie dla konsumentów w zapoznaniu się z ich właściwościami, a jednym przypadkiem konsumenci otrzymywali więcej wody i mniej mięsa ryby w produkcie, niezgodnie z tym co deklarowano w oznakowaniu. Prezes UOKiK wskazuje, że wbrew opinii strony zarówno nieprawidłowe oznakowanie jak też błędne określenie zawartości glazury miały znaczący wpływ na wybory dokonywane przez konsumentów. Przypomnieć należy, że uzasadniona technologicznie zawartość glazury to maksymalnie 10%, a wszystkie poddane kontroli mrożone ryby zawierały od 20% do 35% glazury przy czym oprócz tego zawierały jeszcze wodę dodaną, polifosforany i trifosforany w ilościach stanowiących prawie połowę produktu. Na marginesie należy zauważyć, że tak znaczne ilości wody dodanej oraz glazury stanowią w efekcie zaniżenie faktycznej masy ryby, co należy rozpatrywać pod kątem działania, które w istotny sposób narusza ekonomiczne interesy konsumentów i budzi ich frustrację, gdyż zamiast mięsa ryby otrzymują oni wodę (podkreślenia organu odwoławczego). Warto też wskazać, że w obecnym stanie prawnym (por. Załącznik IX pkt 5 do rozporządzenia 1169/2011) w przypadku produktów w opakowaniach jednostkowych masa netto glazurowanego środka spożywczego podawana jest na opakowaniu z wyłączeniem glazury, co ma służyć zapobieganiu tego typu zafałszowaniom. Jednakże podmioty, aby nadal konkurować cenowo w to miejsce zaczęły dodawać wodę do ryby zwiększając w ten sposób jej masę, bez dostosowania w sposób odpowiedni nazewnictwa tak powstałych produktów, co niewątpliwie nie jest korzystną praktyką w odczuciu konsumentów.

W tym miejscu należy przypomnieć też, że wszystkie skontrolowane mrożone produkty rybne zawierały zaledwie odpowiednio:

- 1) filety z Limandy – 62% mięsa ryby,
- 2) polędwice z Mintaja – 55% mięsa ryby,
- 3) filety Pangi Sum – 70% mięsa ryby,
- 4) filety z Mintaja – 55% mięsa ryby,
- 5) filety z Flądry strażożebnej - 55% mięsa ryby, przy czym w przypadku filetów Pangi Sum na wywieszce dla konsumentów nie podano informacji, że produkt zawiera 20% glazury. Zdaniem Prezesa UOKiK, pominięcie tej informacji w świetle art. 3 pkt 10 lit. c jest ewidentnym zafałszowaniem i tak powinno zostać zakwalifikowane przez organ pierwszej instancji a nie jako niewłaściwa jakość handlowa.

Na marginesie, gdyż nie było to kwestionowane przez organ pierwszej instancji, Prezes UOKiK wskazuje na niewłaściwe, jego zdaniem, nazwy ww. produktów w kontekście zawartości mięsa ryby na poziomie zaledwie 55 %. Szczególnie budzi wątpliwości nazwa *polędwica*, która zwykle przez konsumentów kojarzona jest z produktem wysokiej jakości, produktem szlachetnym bez dodatku wody (poza dodatkiem uzasadnionej technologicznie). Nazwa *filety* również jest niestosowna dla produktu składającego się w blisko połowie swej zawartości z wody. Przepisy rozporządzenie 1169/2011 w załączniku VI punkt 6 wymagają aby w przypadku dodania wody do produktów rybołówstwa i

przygotowanych produktów rybołówstwa w formie płata, sztuki, plastra, porcji, filetu lub całego rybołówstwa nazwa obejmowała informację o dodanej wodzie, co prawda nie wskazują maksymalnej zawartości tej wody, to jednak jeśli to jest woda dodana to nie może ona stanowić blisko połowy produktu bez odpowiedniej zmiany jego nazwy. Oczywistym staje się, że filet czy polędwica do których dodano 45% wody przestają być tymi produktami i stają się surowymi wyrobami rybnymi, analogicznie jak jest to w przypadku surowych wyrobów mięsnych.

Ponadto pozostałe poddane kontroli dwie partie ryb, tj.: „Makrela patroszona” i „świeża tusza Halibuta niebieskiego” na wywieszkach umieszczonych przy tych produktach nie zawierały bardzo istotnego dla konsumentów komunikatu „Produkt rybny rozmrożony, nie zamrażać ponownie”. W tym zakresie postępowanie strony uniemożliwiło konsumentom dokonanie świadomych wyborów związanych ze spożywaną przez nich żywnością, z uwagi na niepełne oznakowanie produktów w miejscu ich sprzedaży. Zdaniem Prezesa UOKiK, bagatelizowanie przez stronę stwierdzonych nieprawidłowości poprzez twierdzenie, że stwierdzone uchybienia, w tym błędne określenie zawartości glazury i niepełne oznakowanie, miały znaczenie drugorzędne dla przeciętnego konsumenta i nie miały wpływu na wybór produktu jest niewłaściwe szczególnie, że te siedem partii stanowiło 100% poddanych kontroli. Powyższa argumentacja wskazuje, że stopień szkodliwości czynu należało uznać jako wysoki;

- miarkując zakres naruszenia organ pierwszej instancji zasadnie stwierdził, że oznakowanie niezawierające wszystkich wymaganych prawem informacji istotnie naruszało interesy konsumentów, bowiem w przypadku wyrobów oferowanych luzem, informacja umieszczona przy towarze stanowi praktycznie jedyne źródło wiedzy dla nabywcy o rodzaju i właściwościach środka spożywczego. Zdaniem Prezesa UOKiK podstawowym obowiązkiem podmiotów gospodarczych oferujących produkty bez opakowań jest podawanie wszystkich wymaganych prawem informacji, bowiem tworząc reguły oznakowania środków spożywczych sprzedawanych bez opakowań ustawodawca wskazał katalog informacji, które zapewnić mają swobodny, ale przede wszystkim świadomy wybór konsumenta. Uchybienie każdemu z tych obowiązków ogranicza lub wyłącza ten wybór, w związku z tym przekłada się na naruszenie zarówno ekonomicznych jak i zdrowotnych interesów konsumentów (brak informacji o: zawartości fosforanów oraz o rozmrożeniu produktów i komunikatu aby ponownie nie zamrażać);
- ustalając przesłankę odwołująca się do dotychczasowej działalności podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych, organ pierwszej instancji uwzględnił, że w ciągu ostatnich 24 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania kontrolnego w niniejszej sprawie wymierzył podmiotowi kontrolowanemu karę pieniężną z tytułu wprowadzenia do obrotu produktów niewłaściwej jakości handlowej (decyzja nr 19/2018 z dnia 30.01.2018 r. znak sprawy: ŻG.8361.251.2017), jednakże w/w orzeczenie dotyczyło innego rodzaju produktów oraz wady aniżeli tych będących przedmiotem niniejszego postępowania;

- wielkość obrotów oraz przychodu ustalono na podstawie przekazanej przez stronę informacji w tym zakresie;
- całkowita wartość zakwestionowanych w związku z kontrolą produktów wyniosła 619,67 zł. Na wysokość w/w sumy składała się kwota: 65,92 zł (z tytułu naruszenia art. 40 a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej) oraz 553,75 zł (z tytułu naruszenia art. 40 a ust. 1 pkt 3 tej ustawy). Wskazać należy, iż produkt Mrożone filety z Limandy z wodą dodaną nie odpowiadał jakości handlowej i był jednocześnie zafałszowany. W związku z powyższym, sankcję z tytułu wprowadzenia do obrotu w/w produktu wymierzono na podstawie art. 40 a ust. 1 pkt 4 ww. ustawy.

Prezes UOKiK stwierdził, że wymierzona stronie kara jest adekwatna do zakresu naruszenia i rozmiaru stwierdzonych wad. Zaskarżoną decyzję wydano na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o jakości handlowej, w sprawie wymierzenia stronie kar pieniężnych w wysokości, odpowiednio: 1 107,50 zł i 2 000 zł, w związku z ustaleniami kontroli, które ponad wszelką wątpliwość wskazywały na wprowadzenie do obrotu siedmiu partii produktów nieodpowiadających jakości handlowej, w tym jednej partii produktu zafałszowanego. Kara z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej była równoważnością dwukrotnej korzyści majątkowej, którą podmiot kontrolowany uzyskał by przy sprzedaży wszystkich zakwestionowanych produktów, natomiast kara z tytułu wprowadzenia do obrotu jednej partii produktu zafałszowanego mieściła się w granicach ustawowych oraz stanowiła ok. 0,03 % kary maksymalnej (kara najniższa to 1000 zł, natomiast najwyższa – 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary).

Odnosząc się do przywołanego przez stronę wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 20 stycznia 2017 r. sygn. VI SA/Wa 1983/16, Prezes UOKiK zauważa, że stosownie do wytycznych wynikających z powyższego rozstrzygnięcia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie organ pierwszej instancji zastosował i szczegółowo ocenił wszystkie przesłanki wskazane w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej. Organ drugiej instancji natomiast – także spójnie z treścią ww. wyroku – dokonał analizy w niniejszej sprawie, również pod kątem ewentualnego zastosowania art. 40a ust. 5c ww. ustawy. Prezes UOKiK, jak już podniósł wyżej w niniejszej decyzji, odnotowuje przy tym, że oceniając wytyczne miarkowania wysokości sankcji administracyjnej Świątkrzyski WIIH w skarżonej decyzji prawidłowo i dowodnie argumentował w szczególności nieprzestrzeganie przez przedsiębiorcę podstawowych obowiązków w zakresie znakowania środków spożywczych oraz naruszenie interesów konsumentów i ograniczenie lub wyłączenie możliwości podejmowania przez konsumentów świadomych wyborów. Stąd też organ drugiej instancji stwierdza, że zważywszy na powyższą skalę naruszeń nie sposób uznać, że w niniejszej sprawie możliwe jest odnotowanie niskiego stopnia szkodliwości czynu czy niewielkiego zakresu naruszenia, a w konsekwencji odstąpić od wymierzenia kary administracyjnej.

Przedstawiona wyżej argumentacja wpływa na uznanie, że również zarzut naruszenia przez Świętokrzyskiego WIIH przepisów art. 107 § 1 pkt 6 Kpa i art. 107 § 3 Kpa jest bezprzedmiotowy, a decyzję wydaną przez organ pierwszej instancji należy uznać za prawidłową i zgodną z prawem. Tym samym Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą rozstrzygnięcia organu pierwszej instancji.

Ustalony w trakcie kontroli stan faktyczny wyczerpywał znamiona czynów opisanych w art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o jakości handlowej, dając tym samym podstawę do wszczęcia przedmiotowego postępowania, zakończonego wydaniem decyzji administracyjnej. Zdaniem organu drugiej instancji, w przedmiotowej sprawie, zostały podjęte wszelkie niezbędne kroki do pełnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do jej prawidłowego załatwienia. Świętokrzyski WIIH, wydając zaskarżoną decyzję zebrał spójny materiał dowodowy, pozwalający na jednoznaczne przyjęcie, że ustalony stan faktyczny stanowił podstawę do wymierzenia stronie kar pieniężnych z tytułu wprowadzenia do obrotu produktów o niewłaściwej jakości handlowej i zafałszowanych.

W świetle powyższych argumentów, za bezpodstawny należy uznać także zarzut naruszenia przez organ pierwszej instancji zasad postępowania administracyjnego. Zostało ono przeprowadzone zgodnie z prawem oraz z poszanowaniem zasad postępowania administracyjnego, w szczególności zasady prawdy obiektywnej.

Argumenty przedstawione przez stronę, należy uznać za niezasadne, zarówno w świetle ustaleń kontroli, jak i obowiązujących przepisów prawa w przedmiocie wymierzenia kar pieniężnych na gruncie ustawy o jakości handlowej. Stąd też postępowanie organu pierwszej instancji w tym zakresie należy uznać za prawidłowe a zaskarżoną decyzję utrzymać w mocy.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Kielcach w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa. w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
  - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
  - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
  - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
  - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 800).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2017 r., poz. 1369, z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193, z późn. zm.), art. 40a ust. 8 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolnospożywczych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2212, z późn. zm.).

Anna Janiszewska
Dyrektor
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. Pan Kamil Stuleblak pełnomocnik
„KIELCEDIS” Sp. z o.o.

ul. Massalskiego 3
25-636 Kielce

2. Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Kielcach
3. a/a